

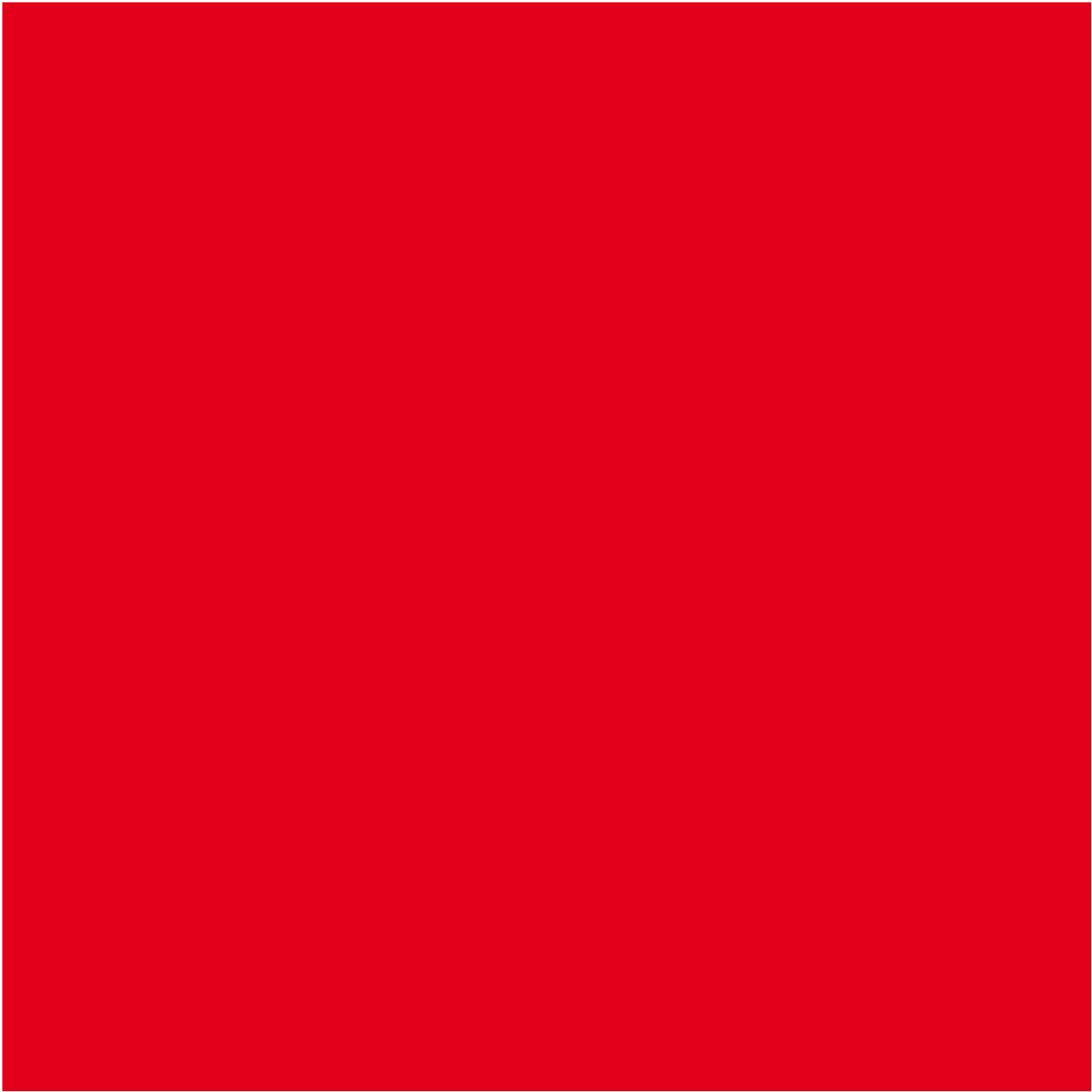
TOP09

S podporou Starostů

2010

**VOLEBNÍ
PROGRAM**

VOLBY 2010 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY

**ODPOVĚDNÍ
JDOU
S NÁMI
28. A 29. KVĚTNA**

KAREL SCHWARZENBERG
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

MIROSLAV KALOUSEK
STŘEDOČESKÝ KRAJ

VLASTA PARKANOVÁ
JIHOČESKÝ KRAJ

JAROSLAV LOBKOWICZ
PLZEŇSKÝ KRAJ

LEOŠ HEGER
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

PAVEL SEVERA
PARDUBICKÝ KRAJ

LADISLAV JIRKŮ
VYSOČINA

ANNA PUTNOVÁ
JIHOMORAVSKÝ KRAJ

JOSEF MALÝ
KARLOVARSKÝ KRAJ

JAROMÍR DRÁBEK
ÚSTECKÝ KRAJ

VÁCLAV HORÁČEK
LIBERECKÝ KRAJ

S podporou Starostů

JITKA CHALÁNKOVÁ
OLOMOUCKÝ KRAJ

PAVOL LUKŠA
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

PETR GAZDÍK
ZLÍNSKÝ KRAJ

VOLEBNÍ PROGRAM TOP 09

V minulých dvaceti letech předstupovaly politické strany před voliče se svým volebním programem s vědomím, že žádná nemá dost sil na to, aby jej beze zbytku realizovala. TOP 09 pokládá za nejpoctivější a nejjednoznačnější závazek ucházet se o důvěru voličů tak, jako se ucházejí vlády o důvěru v Poslanecké sněmovně. Předkládáme proto svůj volební program ve formě programového prohlášení vlády.

Víme, že povolební vyjednávání si vyžádá kompromisy. Zavazujeme se však, že nevstoupíme do vlády, která:

- nebude likvidovat deficit veřejných rozpočtů a nebude razantně snižovat výdaje státu
- nebude kultivovat podnikatelské prostředí, zejména nezvyšováním přímých odvodů, odstraňováním administrativní zátěže a nezvyšováním regulačních bariér
- bude diskriminovat jakoukoliv skupinu občanů v jakékoliv oblasti života
- bude upřednostňovat společnost rovné spotřeby před společností rovných příležitostí

Pokud nám volební výsledky jednotlivých stran neumožní účast ve vládě, bude TOP 09 následující programové prohlášení prosazovat jako opoziční strana se stejným odhodláním.

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ VLÁDY NA LÉTA 2010–2014

PREAMBULE

Vláda předkládá svůj program přesvědčena, že obsahuje racionální a politicky stabilní řešení úkolů, které stojí před českou společností. Česká republika není v roce 2010 v nejlepší kondici. Naše mezinárodní postavení jako členské země Evropské unie a NATO je zajištěno a z tohoto pohledu je bezpečnost naší země nejlepší v moderní historii. To však neplatí o poměrech domácích. Pokud se rychle nezmění způsob hospodaření státu, hrozí České republice zadlužení, které nebude schopna zvládnout, a její rozpočet se zhroutí.

Naše vnitřní politika trpí vážnými nedostatky. Namísto silných a kompetentních vlád vznikají vlády politicky slabé a nestabilní. Politická scéna je dlouhodobě nepřátelsky polarizovaná. Místo hledání společných řešení, byť i kompromisních, převažují hrubé osobní útoky a věčně vyprázdněná ideologická hašteření. Chybí vědomí společné odpovědnosti. Globální ekonomická krize a s ní spojený propad hrubého domácího produktu naplno odhalily dlouho neřešené problémy hospodaření českého státu – neúnosně vysoký objem zákonem určených výdajů a nedokončené reformy penzijního, sociálního a zdravotního systému. Důsledkem je obrovský nárůst státního dluhu, který začíná ohrožovat samotné fungování státu.

Vážným problémem je všeobecný úpadek vlády práva. Silné ekonomické skupiny spolu s neprůhlednými skupinami lobbistů ovlivňují veřejné a státní instituce, včetně politických stran a médií. V některých oblastech a regionech vliv těchto lidí téměř přerostl v jakousi formu „privatizace veřejné moci“. Občané mají právem pocit, že rovné podmínky neplatí pro všechny, ale pouze pro někoho. To vše oslabuje důvěru v demokratický systém a představuje ohrožení základních institutů svobodné společnosti. Problémem jsou též dlouhodobě přehlížené ekonomické, a tedy i sociální rozdíly mezi jednotlivými regiony, velkými městy a venkovem. Vláda je odhodlána tuto situaci, která rozděluje společnost, změnit.

Prvořadým úkolem vlády je vyvést zemi z ekonomické krize a v tomto smyslu musí být nejen vládou vysoce kompetentní, ale i vládou „krizového řízení“. Rozhodně nemůže slibovat nové výdaje, další snižování daní či investice do megalomanských projektů. Vláda nevymění šanci na dlouhodobě stabilní ekonomické a sociální prostředí vedoucí k prosperitě za krátkodobé populistické efekty. Cenou za populismus by byla těžká sociální situace nejvíce zranitelných a demotivace odpovědných.

Následující kapitoly Programového prohlášení popisují cesty a způsoby, jakými bude vláda postupovat.

01

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

1 / EKONOMICKÉ PROSTŘEDÍ

Fungující tržní prostředí vnímá vláda jako jeden ze základních kamenů demokratické společnosti. Zdrojem hospodářského růstu nemohou být veřejné výdaje, zdrojem hospodářského růstu může být pouze lidská tvořivost a soukromé podnikání. Úlohou státu je nastavení podmínek, které budou soukromý sektor motivovat k dalšímu rozvoji. Cílem podnikatele je hledání tržních příležitostí a uspokojování potřeb spotřebitelů, to vše v rámci nastavených pravidel, a to zákonných i etických norem.

Vláda bude trvat na zachování rovných podmínek na trhu, nepřipustí zvýhodňování jednoho odvětví či konkrétního subjektu na úkor dalších. Vláda si nebude kupovat levnou popularitu nabízením jednotlivých dotací či daňových úlev. Bude vytvářet prostředí, kde všechny podnikatelské subjekty mají stejnou příležitost uspět na trhu. V ojedinělých případech nevyhnutelného zásahu státu bude vláda postupovat na základě dlouhodobých a jasně definovaných pravidel, nikoli ad hoc.

Česká republika je otevřenou, proexportně orientovanou zemí. Vláda proto exportu věnuje mimořádnou pozornost. Stávající finanční instituce pro podporu exportu (Česká exportní banka, EGAP) vláda zachová a v případě potřeby rozšíří jejich úvěrový rámec, aby jej více mohly využít i malé a střední podniky. K otázce exportu neodmyslitelně patří zavedení eura. Vstup do eurozóny není možný bez věrohodné finanční disciplíny státu a dlouhodobě stabilních veřejných rozpočtů. Vláda se proto, v co nejkratší možné době, dohodne s opozicí na pevném termínu vstupu do eurozóny, k jehož splnění zaměří všechny nezbytné organizační i legislativní kroky. Prioritou vlády je důvěryhodnost stanoveného termínu, nikoliv konkrétní datum.

2 / VEŘEJNÉ ROZPOČTY

Po řadě let výjimečného hospodářského růstu čelíme důsledkům světové hospodářské krize. Žádná politická strana ani žádná vláda nemůže věrohodně tvrdit, že krizi jako příčinu dokáže vyřešit. Vláda je však odhodlána čelit důsledkům krize tím, že provede některá dlouho odkládaná rozhodnutí, jejichž absence je brzdou, nebo dokonce potenciální hrozbou pro tuzemskou ekonomiku. Krize tak vedle vážných problémů nabízí i naději přistoupit konečně k uskutečnění reforem, ke kterým v minulosti nebyl dostatek odvahy a energie.

Vláda nebude řešit důsledky ekonomické krize na úkor té či oné společenské skupiny či vrstvy občanů. Rozhodně odmítá ideologické klišé, které z tzv. bohatých činí viníky chudoby tzv. chudých. Co nabízí, je kompetence, odvaha a profesionalita, s nimiž chce léčbu našich dnešních problémů zvládnout. Z krize si přejeme vyjít nikoliv oslabeni, ale naopak posíleni.

Vláda se bude chovat stejně jako odpovědná rodina či odpovědná firma. Nelze mít dlouhodobě vyšší výdaje než příjmy. Je možné (a někdy dokonce i žádoucí) mít v době krize a hospodářského poklesu rozpočtové deficity. V době růstu musí však stát být schopen sestavovat rozpočty vyrovnané, nebo dokonce přebytkové. Toho ale naše země dnes schopna není. Ekonomická krize tak jen odhalila fakt, který šestiletý mimořádně vysoký ekonomický růst zakrýval: V současné době utrácíme každý rok na veřejných výdajích minimálně o 80 miliard korun více, než jsou naše příjmy.

Nejsme chudá země, ale budeme-li takto pokračovat, brzy se chudými staneme. Dnes má vláda stále ještě prostředky, z nichž může pomáhat těm nejchudším nebo lidem, kteří se náhle ocitli v nouzi. Pokud se však naše hospodaření nezmění, nebude to již nadále možné. V určitém momentu nám jako státu již nemusí nikdo další peníze půjčit, a pak se všichni ocitneme v ohromných problémech, které nejvíce postihnou ty chudší.

Změny, které vláda musí udělat, nebudou populární. Jsou však nezbytné a sociálně odpovědné. Současný strukturální deficit veřejných rozpočtů musí být v dohledném čase zlikvidován tak, aby již při návratu

ke dvouprocentnímu růstu české ekonomiky bylo možné sestavit vyrovnaný rozpočet. Vyrovnaného rozpočtu je možné dosáhnout pouze za předpokladu, že vláda provede zásadní změny v těch výdajích státu, které jsou dnes určeny zákonem, tedy v tzv. mandatorních výdajích. Bez ohledu na to, jak rychle se bude svět zotavovat z ekonomické krize, je před vládou bezodkladný úkol – v krátké době zlikvidovat zhruba osmdesátimiliardový strukturální deficit, kterým jsou naše veřejné rozpočty zatíženy. Takové kroky přinesou ovšem nutnost změny v chování většiny občanů a od Poslanecké sněmovny budou vyžadovat odvahu a odpovědnost.

Zásadní změny se musí týkat ekonomicko-sociálních systémů, tedy systému penzijního, systému veřejného zdravotního pojištění a systému sociálních dávek. Příslušné změny, které vláda navrhne, jsou popsány v jednotlivých kapitolách tohoto prohlášení.

Další výraznou výdajovou položkou, která musí být snížena, jsou výdaje vládní spotřeby. Jde zejména o mzdové náklady rozpočtové sféry a provozní výdaje jednotlivých kapitol státní správy. Vláda je odhodlána snížit během svého funkčního období tyto výdaje o 20 %, aniž by přitom utrpěla úroveň veřejných služeb. Nepůjde pouze o plošné snižování, ale o zvyšování efektivity souběžně s rušením zbytečných či přebujelých agend státní správy. Nemilosrdný fiskální tlak na jednotlivé instituce bude v tomto procesu zásadním nástrojem k dosažení cíle.

Úspory, které přinesou systémové změny, budou mít svoji setrvačnost v čase. Vláda si je vědoma, že mnoho času však již bylo promarněno a tempo zadlužování musí být zastaveno mnohem razantněji.

Vedle systémových změn navrhne proto vláda následující opatření:

- snížení objemu mezd vyplácených ze státního rozpočtu o 10 % a tento objem ponechat po tři roky bez navyšování. Toto opatření se nebude týkat pedagogických pracovníků, kteří jsou ve vztahu k ostatním profesím dlouhodobě podhodnocováni. Současně s tímto krokem musí být zrušen současný tarifní systém odměňování a nahrazen novou normou, umožňující mnohem větší motivaci k výkonu. Vláda předloží nový zákon o státní službě, jehož prvotním cílem bude efektivita státní

správy, nikoliv sociální jistoty a nepostižitelnost státních úředníků. Vláda zdůrazňuje, že snížení objemu mezd se netýká pracovníků ve zdravotnictví, neboť jejich mzdy nejsou navázány na státní rozpočet, ale na úhrady zdravotních pojišťoven. Zrušení tarifního systému odměňování je však nezbytné i v tomto odvětví.

- snížení platů ústavních činitelů o 10 % a důsledné zdanění všech paušálních náhrad
- snížení státních příspěvků politickým stranám o 50 % po dobu tří let
- snížení všech sociálních dávek o 10 % a po dobu tří let je ponechat bez valorizace, z tohoto opatření budou vyňaty příspěvky na péčovskou péči a peňěžitá pomoc v mateřství

- důchody v roce 2011 ponechat bez valorizace, v následujících letech valorizovat dle stávajícího mechanismu

- zrušení porodného a pohřebného

- dávky osobám v hmotné nouzi, které vyplývají z nedostatečného příjmu v rodině, nebudou kráceny

Jakkoliv jsou tato opatření nepopulární, jsou projevem nezbytné sociální odpovědnosti. Nezastavíme-li zadlužování státu včas, hrozí rizika s neskonale tvrdšími sociálními důsledky.

3 / DANĚ JEDNODUŠŠÍ, SROZUMITELNĚJŠÍ, BEZ VÝJIMEK

Současný stav tuzemských veřejných rozpočtů neumožňuje v příštích několika letech snižování daní. Vláda nechce daně zvyšovat, proto musí velmi rozhodně snižovat rozpočtové výdaje. V daňovém systému se soustředí na maximální zjednodušení a zpřehlednění procesu výběru daní.

Vláda proto předloží nový zákon o daních z příjmů, jehož obsahem bude:

- sjednocení základu daně pro všechny přímé odvody (daň z příjmů a všechna povinná pojištění)
- vymýcení řady zbytečných a systém zatěžujících výjimek
- zrušení transakčních daní (daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitosti), přičemž výnosy z těchto majetkových operací budou zdáněny běžnou daní z příjmů a v rámci rodinných vazeb (I. a II. skupina) budou občané od daně osvobozeni

Vláda zavede systém jednoho inkasního místa pro výběr daně z příjmů, sociálního a zdravotního pojištění, kam bude poplatník odvádět jednu

částku vypočtenou z jednoho základu, uvedenou na jednom formuláři. Administrativa pak již zajistí distribuci příslušných částek na účty příslušných institucí. Výsledkem bude snížení nákladů na správu přímých daní a odvodů jak u státu, tak u daňových poplatníků v řádu desítek procent.

Vláda zruší většinu stávajících daňových výjimek u daně z příjmů. Zachová pouze ty, které se týkají:

- podpory vědy a výzkumu
- podpory rodin s dětmi
- odpovědnosti vůči slabým a potřebným
- odpovědnosti vůči vlastnímu bydlení
- odpovědnosti vůči vlastnímu vzdělání
- odpovědnosti vůči vlastnímu stáří

Řadu dnes existujících zaměstnaneckých daňových zvýhodnění nahradíme jednotným paušálem na náklady na dopravu do zaměstnání, odečitatelným ze základu daně, a to stejným pro všechny daňové poplatníky.

Na podporu rodin s dětmi a možnosti co nejrychlejšího návratu žen k pracovní kariéře po narození dítěte, navrhne vláda zařadit prokazatelné náklady na služby spojené s hlídáním dětí a domácími pracemi mezi položky odečitatelné ze základu daně. Tato daňová úleva bude limitována výší minimální mzdy a dosažením dvanácti let věku dítěte. Tento krok povede k vytvoření nezanedbatelného množství pracovních míst ve službách.

Mimořádný zájem má vláda na větším zapojení privátních zdrojů do investic na vědu a výzkum. Na podporu většího investičního „apetitu“ pro tento účel zavede přírůstkový daňový odpis. V současné době

je možné odepsat dvojnásobek investované částky. Vláda navrhne, aby případné navýšení oproti předcházejícímu roku bylo zvýhodněno o 20 %, pokud toto navýšení bylo realizováno nákupem u vysoké školy či ústavu Akademie věd.

Vláda chce zaručit právní jistotu daňových poplatníků, a proto zavede tzv. editační povinnost státu. V praxi to bude znamenat zřízení speciálního pracoviště, které bude povinno v zákonem stanovené lhůtě odpovědět na dotaz týkající se daňové povinnosti. Tato služba bude zpoplatněna. Stát převezme odpovědnost za správnost odpovědi.

4 / DOPRAVA

Veřejné vlastnictví infrastruktury a zajištění rovných podmínek pro všechny poskytovatele dopravních služeb je základním systémovým východiskem dopravní politiky vlády. Vláda zajistí spravedlivé konkurenční prostředí, které jediné může zvýšit kvalitu osobní dopravy a zvýšit efektivitu dopravy nákladní. Vláda bude dbát na ekologicky šetrnou dopravu, a proto bude postupně vytvářet podmínky ke zvyšování podílu železnice na nákladní dopravě. Bude proto podporovat výstavbu terminálů kombinované dopravy a veřejných logistických center, rozvoj hromadné dopravy osob a jejich integrovaných systémů a větší využití nemotorové dopravy.

Vláda hodlá investovat do urychleného dobudování chybějících úseků dálnic, rychlostních silnic a úprav silnic I. třídy včetně jejich napojení na evropskou síť. Nedostatek financí chceme řešit zavedením spravedlivého výkonového zpoplatnění nákladní dopravy při současném zrušení silniční daně a privátními investicemi do dopravní infrastruktury, které však nesmí zvyšovat státní dluh.

Rovné podmínky pro poskytovatele služeb na železnici nebude možné nastolit bez dokončení reformy Českých drah tak, aby byla vytvořena tzv. „živá dopravní cesta“. Vedle modernizace III. a IV. koridoru vláda hodlá preferovat investice, které umožní zvýšit objem nákladní

přepravy na železnici. V úsecích s nedostatečnou kapacitou tratí bude stát investovat do předjížděcích kolejí, budování 3. a 4. kolejí, realizace nových odstavných kolejí, aplikování systémů automatického řízení apod. Nutností se jeví urychlení elektrifikace tratí a zvyšování podílu tratí pro přepravu těžkých nákladů. Změnou systému zpoplatnění za užití dopravní cesty chceme do nákladní dopravy více zapojit objízdny regionální tratě. V souladu s tezí „veřejná dopravní infrastruktura – privátní poskytovatelé služeb“ se vláda pokusí pro České dráhy, a.s., najít důvěryhodného strategického partnera.

V rámci boje s nezaměstnaností je prioritou zvýšená mobilita osob hromadnou dopravou. Za páteří systém hromadné dopravy vláda považuje kolejovou dopravu. Bude proto prosazovat investice směřující ke zvýšení její atraktivity pro cestující. O dopravní obslužnosti území by však měly rozhodovat kraje a obce.

Vláda si uvědomuje, že v počtu dopravních nehod patří Česká republika k nejhorším v Evropě. Nehodlá se s touto situací smířit a bude ji zlepšovat cestou výchovy, prevence i nevyhnutelné represe vůči neukázněným. Nápravu vidí také v odstraňování kolizních míst, oddělení cyklistického provozu od automobilového, budování obchvatů měst a instalaci bezpečnostních prvků.

5 / ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOV

Vláda nepřipustí zvyšování rozdílů mezi kvalitou života na venkově a ve velkých městech. Vláda se zaměří na podporu konkurenceschopnosti zemědělství, jeho orientaci na zachování tradičního rázu krajiny, podporu mimoprodukčních funkcí zemědělství, ochranu před povodněmi i suchem. V souladu s evropským trendem se vláda zasadí o zvýšení podílu nepotravinářské produkce tak, aby byla zajímavá i pro oblasti s horšími klimatickými podmínkami.

Vláda podpoří výrobu potravin se speciálními vlastnostmi nebo s přidanou hodnotou (bioprodukty, regionální potraviny atd.). Nabídne efektivní programy, např. zvýhodněné úvěry s dlouhodobou splatností. Vláda se bude zasazovat o rovné a spravedlivé postavení českého zemědělství srovnatelné s ostatními státy Evropské unie. Programem vlády je ekologizace zemědělských i průmyslových technologií. Vláda proto podpoří technologie výroby energie z obnovitelných zdrojů a zvyšování jejich podílu na celkové výrobě energie.

Vláda zavede opatření k ochraně půdního fondu, např. zvýšením poplatku za vynětí pozemku ze zemědělského půdního fondu. Poplatek bude využit na hrazení pozemkových úprav, jejichž dokončení bude vláda věnovat mimořádnou pozornost. Pro jejich realizaci bude zjednodušen stavební řád a správné řízení pro případy drobných staveb s pozitivním vlivem na životní prostředí. Při výstavbě zemědělských provozů budou upřednostňovány rekonstrukce „venkovských brownfields“.

Vláda uplatní programy pro výstavbu čistíren odpadních vod a kanalizací v malých obcích, také další budování protipovodňových opatření, suchých poldrů apod. Neprodleně zahájí přípravu III. etapy realizace protipovodňových opatření. Prosadí opatření ke zlepšení péče o drobné vodní toky. Zasadí se, aby pozemkové úpravy byly prováděny nejen s cílem narovnání vlastnických vztahů, ale také k ochraně před klimatickými výkyvy (povodně, sucha).

Pro rozšíření ekonomické základny a pro podporu růstu dalších příležitostí na venkově je důležitý rozvoj nových služeb s vysokou přidanou hodnotou lidské práce a vývoj nových produktů. Prioritami jsou obnovi-

telné zdroje, turismus, rekreace a služby. Významný potenciál k rozvoji ekoturistiky poskytují chráněné oblasti.

Lesy vláda vnímá jako významné národní bohatství. Aby bylo zachováno pro budoucí generace, bude vláda prosazovat efektivní, ale současně konzervativní způsoby jejich správy, vylučující jejich zneužití k jiným účelům nebo zhoršení jejich stavu. Vláda vypracuje nové zásady státní lesnické politiky, které se budou opírat o rovný přístup k vlastnictví, politiku rovných příležitostí a hospodářské soutěže a racionální, nebyrokratickou státní správu lesů.

Státní vlastnictví lesů je v ČR dominantní (62 %). Je proto určující pro celou republiku a dnes není dobrým příkladem pro ostatní vlastníky lesů. Vláda přehodnotí koncepci vzniklé nahodilým rozhodnutím managementu státních podniků. Provéřší způsob nakládání se státními lesy a zajistí hospodaření s důrazem na rovné příležitosti, efektivitu, prověrku prodeje majetku a nákupů služeb. Pro ostatní vlastníky lesů vláda odstraní z platné legislativy zbytečný dirigismus, který je diskriminuje vůči ostatním vlastníkům v jiných zemích EU. Technickým servisem zpřístupní vlastníkům informace o dostupnosti podpor z prostředků EU. Podpoří vytvoření efektivních pravidel pro náhradu hospodářské újmy pro vlastníka, jemuž stát hospodaření jakkoliv omezí. Vzhledem k velké rozdrobenosti soukromých a obecních lesů vláda připraví podmínky pro sdružování drobných lesních majetků. Navrhne alternativní možnost hospodaření v některých geograficky roztržštěných lesích v majetku státu obcím nebo veřejně prospěšným subjektům.

Podnikání v lesním hospodářství má zásadní význam pro regionální tvorbu pracovních příležitostí a celkový sociálně ekonomický rozvoj regionů. Proto se vláda zaměří na vytvoření rovných příležitostí pro podnikání a služby na státním lesním majetku a podpoří výkon lesnických prací prostřednictvím privátní podnikatelské sféry. K tomu vláda zajistí vytvoření dlouhodobě stabilizované koncepce obchodní politiky, která nebude diskriminovat drobné a střední podnikání a posílí konkurenci na trhu se dřívím.

Státní správa lesů v ČR nemá svou byrokratickou úrovní období v žádné evropské zemi. Dnes je zajišťována osmi různými úřady (ministerstva zemědělství a životního prostředí, krajské úřady, obce, Česká inspekce životního prostředí a Vrchní státní dozor nad lesy, správy národních parků, Vojenský obvodní lesní úřad) a tvoří tak ojedinělý byrokratický systém, zatěžující bezdůvodně vlastníky lesů. Proto vláda navrhne reformu, která bude směřovat k soustředění kompetencí do jednoho subjektu, což významně omezí administrativní zátěž a ušetří finanční prostředky vlastníků lesů. V případě státního vlastnictví bude dodržena zásada, že hospodařící subjekt nemůže kontrolovat sám sebe.

Vláda bude klást zásadní důraz na trvale udržitelné způsoby hospodaření v lesích. Podpoří ochranu skutečně původních a výjimečných lesních ekosystémů a přírodních hodnot v lesích, ale současně nepřipustí nevyzkoušené a neověřitelné ochrannářské postupy, které mohou způsobit devastaci lesů. Vláda využije všech motivačních opatření pro používání technologií šetrných k přírodě.

6 / ENERGETIKA

Vláda považuje v současnosti energetiku za nejcitlivější oblast ekonomiky. Při rozhodování o budoucím rozvoji energetiky jsou základními prioritami vlády nezávislost a bezpečnost, úspory energií a dopad na životní prostředí. Energetika je součástí bezpečnosti státu i celé Evropské unie. Vláda vytvoří podmínky ke snižování spotřeby energií a využívání nových bezemisních zdrojů, které spolu s jadernou energetikou představují příznivý vklad do ochrany klimatu. Stav všech oblastí životního prostředí nesmí energetika v žádném případě zhoršovat.

Cílem energetické diverzifikace je minimalizovat rizika vydíratelnosti České republiky a ostatních států Evropské unie při dodávkách energií. Vláda bude proto v rámci Evropské unie vyjednávat zlepšení diverzifikace dodávek primárních zdrojů energií a vybudování dostatečné kapacity přeshraničních energetických přenosových soustav a produktovodů. Za zásadní vláda považuje zachování strategických firem (ČEZ, ČEPS, ČEPRO, MERO) ve vlastnictví státu. Bude iniciovat projekty na zvyšování rezerv ropy a zemního plynu, a to až na šestiměsíční spotřebu státu, a zasadí se o uskutečnění výstavby plynovodu Nabucco.

Vláda má úmysl podporovat soběstačnost výroby elektrické energie na území České republiky. Export elektrické energie však s ohledem na životní prostředí vláda nevnímá jako prioritu. Přebytek kapacit výroby

elektrické energie má být využíván především pro účel regulací v síti a zajištění trvalé mírně přebytkové bilance. K prioritám také patří vytvoření vhodných podmínek k revitalizaci stávajících a budování nových přenosových a distribučních sítí.

Vláda si je vědoma skutečnosti, že mnoho dalších desetiletí se neobejdeme bez výroby elektřiny z jádra. Jaderná energetika představuje ekologický šetrný zdroj, který je velice výkonný, zatím jinými způsoby nenahraditelný. Rozvoj jaderné energetiky nesmí zpomalit naši snahu v hledání alternativ. Vláda zdůrazňuje, že podmínkou výstavby dalších kapacit energie z jádra je snižování energetické náročnosti a šetření energií ve všech oblastech života. Vláda prohloubí komunikaci o kvalitě bezpečnostních standardů jaderných zařízení nejen s českou veřejností, ale také politikou a odbornou reprezentací sousedních států. Podpoří iniciativu Evropské komise pro vznik dlouhodobého regulatorně-právního rámce pro jadernou energii v celé EU. Ve spolupráci s odbornou veřejností připraví návrh realistického komplexního řešení úložiště vyhořelého jaderného paliva.

Vláda si je vědoma důležitosti využívání uhlí na výrobu elektřiny a tepla. Vláda respektuje územní limity těžby uhlí. O jejich prolomení by bylo možné začít uvažovat pouze v případě vážného ohrožení energetické

bezpečnosti státu. Toto rozhodnutí je uskutečnitelné v případě dohody na celostátní úrovni a zejména se souhlasem dotčených obcí a na základě individuálních souhlasů vlastníků nemovitostí. Uhelné elektrárny a teplárny musí dle nejnovějších technologických trendů nadále modernizovat své provozy. Vláda bude požadovat snižování zátěže životního prostředí při těžbě uhlí a výrobě tepla a elektřiny a zvyšování celkové efektivity jejich výroby. Vláda by chtěla zachovat i rozvoj systémů centralizovaného zásobování teplem tam, kde je to ekologické a ekonomicky odůvodněné. Vláda se bude zabývat v rámci dlouhodobé energetické koncepce státu stanovením podmínek pro teplárenství.

Vláda bude trvat na standardech Evropské unie v energetických požadavcích na nové i rekonstruované stavby. Cílem je dosáhnout nízké energetické náročnosti budov, a to zejména v objektech ve veřejném vlastnictví. Vládní prioritou je snižování energetické náročnosti průmyslu na úroveň vyspělých států. Vláda bude podporovat vytvoření legislativního rámce pro vznik inteligentních energetických sítí, které racionalizují využívání mixu velkých centrálních i lokálních zdrojů a optimalizují spotřebu elektrické energie i zbytkového tepla z její výroby pro vytápění.

Vláda se hlásí k závazkům vyplývajícím z členství v EU ve výrobě elektřiny a tepelné energie z obnovitelných zdrojů energie. Vláda legislativními opatřeními zajistí racionální podporu instalací nových zdrojů alternativní energie s ohledem na jejich velikost a umístění (zejména ochrana půdního fondu). Mechanismus stanovení výkupních cen bude legislativní úpravou nastaven tak, aby podporoval další rozvoj těchto ekologických zdrojů energie. Na druhou stranu musí být jasné, že tato podpora je pouze dočasná a nebude neúměrně finančně zatěžovat koncové zákazníky.

Vláda bude podporovat vznik regionálních projektů zaměřených na energetické využívání místních obnovitelných zdrojů budováním vlastních energetických systémů. V tomto smyslu novelizuje program Zelená úsporám zejména pro menší obce, které tak mnohonásobně efektivněji využijí finanční prostředky. Doprovodným efektem bude vytvoření nových pracovních míst a nižší náklady související se spotřebou energií obce i jednotlivce.

7 / INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

Prioritou vlády bude maximální využití informačních technologií ve státní správě a samosprávě (eGovernment) a přehodnocení byrokratických procesů tak, aby zavádění počítačů neznamenalo zbytečnou zátěž. Sdílení dat ve státní správě musí být zajištěno proti zneužití a ochrana osobních údajů musí být nastavena tak, aby každý měl možnost kdykoliv ověřit, kdo a za jakým účelem jeho data získával. Komunikace mezi úřady a občanem v elektronické formě musí mít prioritu, pokud tím není občan diskriminován nebo nucen k dalším výdajům.

Informační společnost přináší v posledních letech celou řadu otázek a problémů, které dosud nebyly řešeny. Dochází k masivnímu porušování autorských práv, které ale není vnímáno jako kriminální čin. Stále častěji se setkáváme s otázkou bezpečnosti na internetu. Na tyto problémy vláda zaměří svou pozornost.

Internet vnímá vláda jako příležitost k většímu zapojení občanů do rozhodování o věcech veřejných. Projekty on-line demokracie, včetně možnosti samotných voleb, musejí projít důkladnými testy, nicméně jsou cestou, která může pomoci snížit bariéry pro větší zapojení občanů. Bude prosazován takový přístup, aby nedocházelo k rozdělování občanů na ty, kteří s počítači pracovat umějí, a na ty, kterým jsou tyto technologie vzdálenější nebo mají k jejich přístupu nějaký handicap.

Vláda naváže na předchozí návrhy a předloží řešení v oblasti jednotného identifikátoru občana – nahrazení nevyhovujícího systému rodných čísel a zprovoznění základních registrů veřejné správy.

02

ZAHRANIČNÍ POLITIKA

Vláda bude prosazovat zahraniční politiku, která bude vycházet ze zájmů České republiky, primárně bezpečnostních a ekonomických. Patří mezi ně připravenost dostát závazkům, které pro Českou republiku vyplývají z členství v NATO a EU. Za nezbytnou součást české zahraničněpolitické identity a diplomatické praxe považuje vláda podporu demokracie a lidských práv ve světě.

Primárním úkolem zahraniční politiky je zajištění bezpečnosti země. Složitost bezpečnostního prostředí vyžaduje více než kdy jindy spolupráci se spojenci a partnery. Bezpečnost České republiky je garantována členstvím v NATO a transatlantickým spojenectvím. Podle vlády je primárním posláním NATO obrana společných zájmů jejích členů. Proto bude vláda usilovat o to, aby byl v nové Strategické koncepci Aliance potvrzen závazek společné obrany. Vláda je připravena aktivně přispívat k aliančním operacím, což vnímá jako předpoklad spolupráce na rozhodování Aliance. Vláda bude podporovat proces rozšiřování NATO o ty země, které budou ke vstupu dostatečně připraveny.

Vláda považuje za životně významnou součást moderní české bezpečnostní politiky bezpečnost energetickou. V této oblasti bude usilovat o diverzifikaci zdrojů a přepravních cest a o sjednocený postup zejména na půdě EU.

Evropskou unii považuje vláda za záruku existence českého státu v Evropě. EU přinesla Evropě mír a prosperitu. Vláda se k evropské integraci staví vstřícně. Lisabonská smlouva pro ni poskytuje dostatečný rámec. Vláda bude podporovat rozšiřování EU zejména na západním Balkánu. Bude dbát na to, aby nové členské země vstoupily pouze poté, kdy budou splňovat všechny podmínky vstupu. Chceme, aby jim ČR byla v tomto procesu nápomocná a aby nabídla vlastní zkušenosti.

V rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU se vláda zaměří na ta teritoria a témata, kde má Česká republika své zájmy (především východní Evropa, západní Balkán, Blízký východ). Sdílíme politiku NATO v Afghánistánu, Pákistánu a k Íránu. Společná bezpečnostní

a obranná politika EU je komplementární k roli NATO. Její jedinečnou schopností je oblast civilního krizového řízení, i v této oblasti vláda nabídne české zkušenosti.

Tradiční bilaterální vztahy zůstávají významnou součástí zahraniční politiky. Vláda bude usilovat zejména o dobré sousedské vztahy. Vztahy se sousedními zeměmi bude orientovat do budoucna a budovat na vzájemném respektu a důvěře. Vláda bude nadále posilovat úzké spojení s USA.

Tradičními oblastmi působnosti české diplomacie jsou západní Balkán a východní Evropa. Zájem České republiky je stabilita tohoto prostoru, podpora svobody právního státu a demokracie. V této oblasti bude vláda obhajovat ekonomické zájmy České republiky včetně bezproblémového tranzitu energetických surovin.

Vláda považuje Rusko za významného partnera České republiky. Bude prosazovat korektní vztahy postavené pragmaticky na vzájemném respektu. Vláda bude zároveň zásadně odmítat snahy o obnovení sféry vlivu Ruska v jeho sousedství. Zároveň bude vláda usilovat o takovou politiku v energetické oblasti, která bude založená na standardním a nekorupčním vztahu dodavatel-zákazník.

Jedním z nepochybnitelných dokladů civilizovanosti a vysoké politické kultury každé země je co nejvyšší míra kontinuity v zahraniční politice. Svobodné volby mění složení Parlamentu a určují složení vládní koalice, nastavení zahraničněpolitické koncepce země by se však měnit nemělo. Vláda proto ve spolupráci s opozicí vytvoří dlouhodobou koncepci zahraniční politiky státu.

Pro posílení pozice České republiky bude vláda realizovat smysluplnou a efektivní rozvojovou pomoc. Ta by měla být v maximální míře postavena na principu „aid through trade“ čili pomoc prostřednictvím obchodu místo charity. V rámci EU se budeme zasazovat o odbourání protekcionistických bariér, které rozvojovým zemím brání v dovozu jejich produktů na evropský trh.

Vláda sjednotí prezentaci země v zahraničí jako vyspělé a konkurenceschopné ekonomiky. Vláda zkoordinuje činnost existujících institucí a odstraní duplicitní aktivity. Pokud jde o prosazování našich ekono-

mických zájmů v zahraničí a podporu exportu českých firem, vláda bude prosazovat kroky, které přispějí k zefektivnění a zpřehlednění aktivit státu v této oblasti. Stávající vládní agentury spojí vláda do jedné instituce.

Zahraněční služba je naší reprezentací v zahraničí, a proto by měla být složena výhradně z vysoce kvalifikovaných profesionálů. Vláda proto předloží zákon o zahraniční službě.

Obranná politika je v programu vlády neoddelitelná od politiky zahraniční. Obranná politika pojmenovává účel a smysl existence ozbrojených sil jako významného prvku spojeneckých ozbrojených sil. Tím se naplňuje jedna ze zásad naší zahraniční politiky, kterou je společná vzájemná odpovědnost za bezpečnost a obranu hodnot, na nichž je založena naše občanská svoboda a demokracie jako podmínka této svobody. V duchu těchto zásad obranné politiky bude vláda rozvíjet schopnosti Ozbrojených sil ČR. Dbát bude i o zvýšení počtu nasazených sil při zachování současného celkového počtu jejich příslušníků.

Za podmínku obranné účinnosti považuje vláda kromě moderního výcviku, výzbroje a výstroje také vědomí občanské odpovědnosti příslušníků armády. O jeho posílení bude vláda dbát při prosazování aktualizace dnes již zastaralých strategických bezpečnostních a obranných dokumentů a při prosazování nového služebního zákona pro příslušníky ozbrojených sil.

Snaha prosadit maximální otevřenost a srozumitelnost všech významných strategických rozhodnutí ministerstva obrany a generálního štábu, včetně výběrových řízení při vyhledávání dodavatelů pro ministerstvo obrany a armádu, bude jedním z prvořadých cílů vlády v této oblasti. Zpochybnitelnost procesů v této oblasti poškozuje totiž nejen obraz armády v očích české veřejnosti, ale i prestiž České republiky v zahraničí.

Personální práce i personální politika v ozbrojených silách musí být srozumitelná a předvídatelná jak pro jejich příslušníky, tak pro veřejnost. Vláda sníží počet funkcí na generálním štábu a ministerstvu obrany tak, aby to odpovídalo celkovému nevyššímu počtu příslušníků ozbrojených sil.

03

SOCIÁLNÍ POLITIKA

Svou sociální politikou se vláda hlásí k návratu k hodnotám rodiny, rodinných vazeb a vzájemné odpovědnosti. Mezigenerační solidarita, sociální soudržnost i solidarita se slabými, nemocnými a handicapovanými jsou pro vládu východiskem při návrhu nových principů sociální ochrany. Z hlediska prosperity a odpovědnosti vůči našim dětem a dalším generacím proto přistoupí ke změně již naprosto nevyhovujícího systému sociální ochrany, který dnes jako sociálně potřebnou definuje polovinu občanů České republiky.

Prioritou vlády je podpora rodiny, která na pomoc pouze nečeká. Cílem je motivovat rodiče k práci, nikoliv k závislosti na sociálních dávkách. Vláda proto zhodnotí efektivní poskytování všech rodinných dávek, zejména přídatku na dítě a rodičovského příspěvku, aby podmínky nároku na dávku, její výše a délka výplaty odpovídaly skutečnému účelu a smyslu dávky. Navrhne nahradit přídatky na děti vyšší slevou na dani z příjmů včetně zvýšení daňového bonusu. Vedle nezbytného motivačního efektu dojde i k významným administrativním úsporám. Určitá skupina obyvatel zneužívá sociální systém tím, že se rodiče účelově nepřihlásí ke společné-

mu soužití. Takovému zneužívání chce vláda zabránit důslednou kontrolou skutečného stavu domácností žádajících o tento typ sociálních dávek.

Vláda podpoří alternativní rodinnou péči, zejména pěstounskou péči. Pro děti je výchova v rodině (byť se jedná o rodinu náhradní) vždy lepší variantou, než je pobyt v ústavním zařízení. Dávkami pěstounské péče chce vláda motivovat více rodin k výchově dětí v přirozeném prostředí rodiny.

Zákon o sociálních službách účinný od ledna 2007 vnesl těžkou distorzi do poskytování péče o osoby se zdravotním postižením a seniory. Došlo přesně k opačnému než zamýšlenému efektu a výdaje na tuto péči se prudce zvyšují. Je to způsobeno tím, že adresáři dávek v prvním a druhém stupni závislosti nespolečně využívají tyto prostředky na nákup služeb, a tak se zřizovatelé terénních a ambulantních služeb dostávají do existenčních potíží.

Vláda proto navrhne zvýšit institucionální financování těchto služeb, tedy dotace těmto poskytovatelům. Navrhne zrušit příspěvek na péči

v prvním stupni závislosti a výrazně zprísni podmínky pro poskytování příspěvků ve druhém stupni závislosti. Na všech stupních závislosti bude dávka podmíněna testováním majetkových poměrů. Bude tak zajištěna dostupnost péče za únosnou cenu pro skutečně potřebné a prostředky na sociální péči nebudou používány k jiným účelům.

Seniorský věk není nemoc ani důvod k izolaci a životní pasivitě. Vláda bude usilovat o vytvoření podmínek pro plnohodnotný a integrující život seniorů. Důležitým nástrojem v tomto úsilí budou vládou podporované neziskové organizace.

Vláda bude upřednostňovat rodinnou péči o seniory a osoby se zdravotním postižením a odpovědnost nejbližších příbuzných v zajištění péče o tyto osoby. Zvýhodní proto pečujícího obdobným způsobem, jako zvýhodňuje péči o dítě do 12 let. Vláda bude dbát na důsledné uplatňování zákonné vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům.

Zvláštní pozornost bude vláda věnovat potřebě dlouhodobé sociálně zdravotní péče, která musí reagovat na demografické změny v populaci a na možnosti občanů, kteří jsou vystaveni dilematu zajištění péče o své blízké. Za zásadní a dlouhodobě neřešený problém vláda považuje právně neupravenou oblast hospicové a paliativní péče. Vláda navrhne takový systém péče, který nabídne jak sociální, tak i zdravotní péči v rámci jednoho komplexu služeb. Jejím cílem bude zajistit dostupnost hospicové péče pro lidi ve všech regionech.

Sociální systém nesmí představovat srovnatelnou alternativu k pracovitosti a demotivovat tak celou společnost. Vláda vyhlásí nesmiřitelný boj zneužívání sociálních dávek a „práci na černo“. Vedle důsledné kontroly a tvrdých postihů prosadí vláda nezbytné systémové změny spočívající v tom, že podporu v nezaměstnanosti ve stávající výši a délce podpory nedostane ten, kdo:

- podá sám výpověď či ukončí pracovní poměr dohodou nebo byl propuštěn pro porušení kázně
- po odpovídající dobu obdržel odstupné
- neodpracuje dvacet hodin veřejné služby týdně, pokud se neúčastní v dané době rekvalifikačního kurzu

Obdobný přístup vláda zvolí pro přiznávání sociálních dávek v dlouhodobé nezaměstnanosti. Bude stanoven výrazný rozdíl v dávkách mezi těmi, kdo veřejnou službu v rozsahu dvaceti hodin týdně vykonávají, a těmi, kdo ji odmítnou.

Praxe prokázala, že ustanovení o nekolidujícím zaměstnání v zákonu o zaměstnanosti je dramaticky zneužíváno zejména zaměstnavateli. Vláda navrhne toto ustanovení zrušit a současně prosadí povinnost zaměstnavatele nahlásit nástup zaměstnance do pracovního poměru jeden den před dnem nástupu.

Za nezbytnou podmínku boje s nezaměstnaností vláda považuje zpružnění současné pracovní legislativy. Zejména se bude snažit prosadit takové změny, které zlepší možnost přijímat do zaměstnání absolventy škol.

Součástí sociální politiky vlády směřující k podpoře osob v obtížných životních situacích je spolupráce s neziskovými organizacemi. Vláda tyto organizace vnímá jako partnery, kteří jí pomáhají řešit její úkoly zejména v sociální a zdravotní oblasti. Pro další využití služeb v sociální oblasti a zaměstnanosti má velký význam i další rozvoj dobrovolnické služby.

04

REFORMA DŮCHODOVÉHO SYSTEMU

Stávající průběžný systém financování státního důchodového pojištění výhradní formou zdanění práce (28 % z vyměřovacího základu daně z příjmů fyzických osob) je dlouhodobě neudržitelný, podvazuje ekonomický rozvoj společnosti a zejména ohrožuje budoucí důchodce nedostatkem prostředků na důchody.

Vláda bude prosazovat etapovou transformaci k výkonnějšímu více-složkovému systému, jenž povede ke konečnému cíli, kterým jsou důstojné budoucí penze pro budoucí generace. Do systému stávajících vyplácených penzí vláda nezasáhne, pro současné důchodce musí být důstojná výše penzí zachována. Vláda zdůrazňuje, že penzijní reforma se netýká současných penzistů ani těch, kteří jsou těsně před odchodem do důchodu, ale mladších, ekonomicky aktivních generací.

Vláda neprodleně přikročí k první, osvětové fázi, která sama o sobě systém nezmění, ale zajistí plnou informovanost veřejnosti. Česká

správa sociálního zabezpečení bude mít po skončení každého kalendářního roku zákonnou povinnost poslat každému plátcí do průběžného systému informaci, kolik zaplatil za uplynulé období, a současně provede propočty, jaký by na základě stávajícího mechanismu pobíral v budoucnosti měsíční důchod. Tato informovanost je předpokladem pro podporu nezbytných systémových změn širokou veřejností.

V druhé fázi přistoupí vláda ke změně systému na tzv. vícesložkový:

- průběžný – financovaný z povinného důchodového pojištění, výše odvodu 28 %
- kapitalizační – občan se může dobrovolně rozhodnout pro svůj vstup. V takovém případě se mu sníží odvod do průběžné složky na 24 %, avšak bude mít povinnost platit na svůj kapitalizační účet nejméně 6 %. Má-li rodiče pobírající starobní důchod, je z jeho účtu rodičům pravidelně odesílána částka ve výši 2 %.

Výpadek příjmů stávajícího průběžného systému financování důchodů pokryje vláda z aktiv společnosti ČEZ a v případě nutnosti z nepřímých daní.

Ke správě individuálních kapitalizačních účtů a jejich zhodnocování vláda vytvoří zvláštní instituci, jejímž zřizovatelem bude stát. Vláda zdůrazňuje, že se v žádném případě nejedná o privatizaci důchodového pojištění, ale o spolupráci veřejného a soukromého sektoru.

V závislosti na možnostech státního rozpočtu předpokládá vláda v budoucnu zvyšování podílu dobrovolného vyvázání ze státní průběžné

složky tak, aby penze v horizontu třiceti let byla v průměru složena z poloviny státní průběžné penze a z poloviny z penze z kapitalizačního systému a bonusu od dětí. Díky vyváženosti příjmů od státu, kapitalizačního systému a příjmu od svých dětí budou dnešní třicátníci mít za třicet let důstojné důchodové příjmy, budoucí penze budou spravedlivé a budou lépe odrážet společenský přínos jedince pro rozvoj společnosti. Vláda si je vědoma, že reforma nepovede k okamžitým úsporám státního rozpočtu. Reforma však zajistí, že budoucí náklady na důchodový systém nepovedou ke státnímu bankrotu.

05

ZDRAVOTNICTVÍ

Vláda si je plně vědoma, že systém poskytování zdravotní péče vyžaduje změny. Tyto změny nelze dělat bez rozmyslu, je nutno chránit a rozvíjet to, co je na našem zdravotnictví vynikající. Vláda nebude odkládat řešení problémů ani slibovat nesplnitelné, protože by na to nejvíce doplatili ti nejzranitelnější.

Vláda je odhodlána nedopustit zhoršování dostupnosti a kvality zdravotní péče, ke kterému by vedl stále se zvyšující deficit systému zdravotního pojištění. Vláda si plně uvědomuje, že tento deficit nelze řešit zvyšováním zdravotního pojištění, ale mnohem efektivnějším vynakládáním výdajů. Výdaje na zdravotní péči budou i nadále významně regulovány. Není však možné přenášet veškerou tíži regulačních opatření, jako je tomu dosud, na úkor mezd lékařů, sester a ostatních zdravotnických pracovníků.

Vláda vytvoří podmínky vedoucí k trvale udržitelnému financování solidárního systému. Změny, které vláda učiní, musí zabezpečit finanční ochranu jednotlivců před neúměrnými náklady na zdravotní péči. Bude

iniciovat takové změny legislativy, které postupně zabezpečí soustavné zlepšování dostupnosti kvalitní zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění pro každého občana bez rozdílu. Cílem vlády je také vytvoření předpokladů k soustavnému zlepšování finančních a pracovních podmínek zdravotnických pracovníků všech kategorií. Vláda bude podporovat i vzdělávání a profesní růst. Mimořádný důraz klade na zvyšování bezpečnosti poskytované zdravotní péče a její humanizaci. Považuje za prioritu vytvoření komplexního systému efektivního a spravedlivého poskytování zdravotní péče a sociálních služeb. Změny se neobejdou bez aktivní účasti všech zúčastněných subjektů, včetně odborných a profesních organizací.

Aby vláda mohla tyto cíle naplnit, prosadí takové legislativní změny, které vytvoří podmínky vedoucí ke zvýšení efektivity systému. Nová legislativa musí zabezpečit a kontrolovat poctivou a spravedlivou soutěž mezi jednotlivými subjekty a segmenty zapojenými do systému poskytování zdravotní péče. Férová musí být i soutěž mezi jednotlivými zdravotními pojišťovnami, bude zvýšena odpovědnost zdravotních

pojištěn za nákup zdravotní péče. Povinností zdravotních pojištěn bude každoročně poskytnout pojištěnci výpis jeho plateb na straně jedné a čerpání prostředků na jeho léčbu na straně druhé.

Vláda zabezpečí důsledný dohled nad dodržováním nových pravidel tak, aby zdravotní pojišťovny nakupovaly zdravotní péči v rozsahu a kvalitě garantované zákony. Vytvoří proto nezávislý úřad pro dohled nad poskytováním zdravotní péče. Jeho úlohou bude také kontrola solventnosti pojištěn a kontrola poskytovatelů péče, zda péči poskytují „lege artis“ neboli včas a podle nejnovějších vědeckých medicínských poznatků. Nově definované právní postavení poskytovatelů povede ke zvýšení jejich odpovědnosti.

Novým legislativním prostředím vláda zvýší i odpovědnost občana za jeho vlastní zdraví. Pojištěnci, kteří pečují o své zdraví, budou k prevenci motivováni, tudíž i zvýhodněni.

Vláda se soustředí především na právní rámec platebních mechanismů, přestane zasahovat do finančních vztahů mezi jednotlivými subjekty. Postupně musí vzniknout institut reálné ceny, která spravedlivě ohodnotí poskytovatele za poskytnutou zdravotní péči. Tím budou vytvořeny podmínky nejen pro pokrytí nákladů, ale i k tvorbě finančních rezerv pro zajištění rozvoje a modernizace.

Vláda nebude občanům zatajovat nepříjemné skutečnosti. Nedopustí ani ve zdravotnictví další zadlužování společnosti. Je si plně vědoma, že ani zvýšení efektivity nezajistí trvale dostatek zdrojů, a proto bude nutno nově definovat pravidla spoluúčasti na úhradě zdravotní péče. Vláda prosadí, aby spoluúčast byla dána zákonem v souladu s ústavou, spravedlivá a sociálně únosná. V žádném případě nesmí snižovat dostupnost zdravotní péče. Vláda garantuje, že spoluúčast bude vyloučena u život ohrožujících stavů a dalších závažných onemocnění. Nárůst spoluúčasti nebude skokový, ale bude realizován postupnými kroky. Důležitým nástrojem, který bude vláda využívat, bude stanovování ročního limitu maximální spoluúčasti občanů a ročního procentního růstu spoluúčasti na celkových výdajích systému. Spoluúčast, která tvoří v současnosti zhruba 14 % celkových výdajů oproti 25 % obvyklým v rozvinutých zemích Evropské unie, bude růst maximálně o 3 procenta ročně.

Vláda bude prosazovat i další změny. Nově budou definovány typy a způsoby poskytování zdravotní péče tak, aby ambulantní sektor pře-

bíral větší objem péče. Budou nově stanoveny podmínky pro podporu ambulantní léčby, včetně jednodenní medicíny a léčby ve stacionářích. Přitom bude kladen důraz na snižování počtu akutních lůžek ve prospěch ambulantní péče a lůžek následné péče. Vláda nově vymezí poskytování zdravotní péče v zařízeních sociálních služeb a v zařízeních paliativní a hospicové péče. Vytvoří i nový právní rámec pro poskytování ošetrovatelské, pečovatelské a lázeňské péče.

Mimořádný důraz bude klást vláda na péči o matky a děti, o zdravotně postižené, dlouhodobě nemocné a seniory. Všechny kroky vlády budou směřovat k tomu, aby byly odstraněny rozpory mezi sociálními službami a zdravotní péčí poskytovanou těmito kategoriím občanů. Tím budou vytvořeny podmínky pro jednotný přístup k řešení jejich problémů a k rozvoji komplexní zdravotní a sociální péče.

Vláda převede nemocenské pojištění pod zdravotní pojišťovny. Předloží nová pravidla pro kvalifikované posuzování zdravotního stavu, především v oblasti krátkodobé a dlouhodobé pracovní neschopnosti. V oblasti dalšího a celoživotního vzdělávání lékařů i nelékařských profesí připraví vláda takové změny, které vytvoří jednotné a jednodušší podmínky vzdělávání. Nezastupitelnou úlohu v tomto systému budou mít i lékařské fakulty a profesní komory.

Vláda prosadí změny v lékové politice, které povedou k vyšší transparentnosti určování úhrad a spoluúčasti pacientů a ochrání je před spekulativním chováním firem. Nebude podporováno financování léků, u kterých chybí medicínský důkaz o jejich léčebných účincích. Racionálním způsobem bude podporována cenová soutěž srovnatelných účinných molekul a generická substitute.

06

BOJ S KRIMINALITOU A KORUPCÍ

Podhoubím klientelismu, nekalé lobby a korupce je rozpad tradičních hodnot, složitá a neprůhledná veřejná správa, slabé represivní orgány státní moci a především pak společenská tolerance vůči korupčnímu jednání. Řešení tohoto problému proto není věcí několika, byť dobře promyšlených návrhů, ale věcí soustavného odbourávání korupčních příležitostí a rozbíjení korupčních bratrstev na úrovni státu, regionů i obcí. Vůli k takovému jednání musí mít především vláda, vrcholné státní orgány, politické a společenské elity země i sami občané.

Korupce, tunelování a závažné ekonomické trestné činy patří mezi sofistikovanou kriminalitu a jejich původci jsou velmi vynalézaví. Specializovat se tudíž musí i represivní složky státu. Složitě ekonomické trestní kauzy, složité případy korupce a klientelismu by proto měli vyšetřovat a soudit specialisté. Navrhujeme pro zvlášť složité případy specializované soudní senáty, jejichž členové budou mít patřičné vzdělání, zkušenosti a odborné zázemí.

Za zvlášť nebezpečnou považujeme korupci státních úředníků a politiků, která vzniká v důsledku existence státních firem, respektive kvůli snaze některých manažerů těchto firem získat si přízeň politiků a státních úředníků. Chceme zejména minimalizovat možnosti firem vlastněných nebo ovládaných státem, nakupovat služby a komodity od firem spřízněných nebo různě napojených na politiky či úředníky. Proto vláda navrhne, aby Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny – tradičně většinově obsazovaný opozicí – získal pravomoc zadávat si ve státních firmách nezávislé forenzní (vyšetřovací) audity účelnosti nákupu jejich externích služeb (např. právních, poradenských a reklamních, ve skutečnosti mnohdy lobbistických).

V rámci boje s korupcí vláda, ve spolupráci s odborníky, vyhledá všechny dostupné nástroje. Je toho názoru, že mnohem účinnější než vznik nových a nových represivních institucí je co nejprůhlednější prostředí a veřejná kontrola. Ve stávajících institucích se vláda zaměří na intenzivní zvyšování odborné úrovně pracovníků.

Konkrétně vláda navrhne následující změny v legislativě a v praxi veřejné správy:

- Informace o veřejných zakázkách od fáze přípravy až do fáze realizace smlouvy budou veřejně dostupné v elektronické podobě. K dispozici bude zadávací dokumentace, předložené nabídky, dokumentace k rozhodnutí zadavatele a informace o smlouvách z veřejné zakázky vzešlých, včetně všech dodatků, nejpozději do 30 dnů od uzavření smlouvy. Uchazeč o veřejnou zakázku ani zadavatel se v případě veřejných zakázek nebude moci odvolávat na obchodní tajemství. V případě, že zmiňované dokumenty nemohou být z důvodu bezpečnosti státu a ochrany utajovaných skutečností zveřejněny, musí v každém jednotlivém případě existovat nezávislá expertní kontrola a její výsledky musí být projednány v Poslanecké sněmovně.

- Za nevhodnější nástroj realizace veřejných zakázek pokládáme všude, kde to lze, elektronické aukce. Veřejně dostupné budou i informace o veškerých dotacích poskytovaných z veřejných rozpočtů. Z jednoho místa bude možné dohledat všechny vypsané dotační programy, všechny žadatele a příjemce, popis předloženého projektu a rozhodnutí o poskytnuté částce. Složení hodnotících komisí u zakázek nad 50 mil. bude provedeno losem z minimálně dvojnásobného počtu nominovaných.

- Pro veřejný sektor nebude přípustné uzavřít smlouvu s právnickou osobou s neprůhlednou vlastnickou strukturou. O každém jednání o veřejné zakázce či otázkách souvisejících s veřejnou zakázkou musí být pořízen písemný zápis a při jednání musí být zastoupena veřejná správa minimálně dvěma účastníky. Uchazeč o veřejnou zakázku musí garantovat alespoň 30 % její realizace vlastními kapacitami.

- Politické strany budou mít povinnost zveřejnit rozpočty volebních kampaní. Svoje kampaně budou financovat prostřednictvím jednoho transparentního účtu, dále budou povinné zveřejňovat přehled všech svých závazků a jejich výroční zpráva o hospodaření ověřená auditorem bude povinně dostupná prostřednictvím internetu. Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny bude mít právo supervize vylosovaným auditorem.

- Na vrcholné pozice ve státní správě a ve státem ovládaných firmách ve všech případech bez výjimky budou pořádána otevřená výběrová řízení. Totéž bude platit pro členy dozorčích rad nominovaných státem.

Poslaneckou zákonodárnou iniciativu bude možné předložit pouze tehdy, pokud ji podepíše alespoň 10 poslanců. To se týká jak návrhů zákonů, tak pozměňujících návrhů.

Resort vnitra nevyžaduje velké legislativní změny, vyžaduje však důrazné uplatňování platných norem. Vláda považuje Policii České republiky za klíčovou instituci ochrany života a majetku občanů. Vláda považuje místní útvary Policie ČR za základ policejní práce pro občana. Proto rozpočtové priority resortu budou směřovat především do této oblasti.

V oblasti práce cizinecké policie vláda převede jednotlivé útvary pod krajská policejní ředitelství. Zvýší se tak efektivita řízení a objektivita správného rozhodování. Pro posílení nezávislosti policie vláda zpřesní legislativu možného přístupu k policejním informacím pro ministra vnitra, pro vládu, pro Parlament a prezidenta republiky. Vláda navrhne vznik „Generální inspekce“ ozbrojených bezpečnostních sborů jakožto orgánu nezávislého na ministerstvu vnitra.

Vláda bude dbát, aby se příslušníci policie ve služebním poměru plně věnovali policejní službě. Nezbytné administrativní a logistické zázemí se bude snažit zajistit civilními pracovníky zaměstnanými podle zákoníku práce. Vláda bude usilovat o intenzivnější spolupráci Policie ČR s obecními a městskými policiemi. Cílem budou společné plány aktivit a možnost vytváření společných týmů, aby byly odstraněny duplicity a nedocházelo k neefektivním výdajům státních i obecních prostředků.

Vláda chce výrazně posílit prevenci proti násilí páchanému na dětech. Vybuduje proto celostátní informační systém včasné intervence zaměřený na koordinaci informací o ohrožených dětech. Jeho smyslem bude včasná informace o možném zneužívání dětí, násilí na nich a následující včasné zásah.

07

JUSTICE

Snahou vlády bude v příštím období posílit odpovědnost soudců, státních zástupců i účastníků řízení. Orgány justice, zejména státní zástupci a soudci, mají v našem státě nezávislé postavení spojené s rozsáhlými pravomocemi. Velká pravomoc však musí znamenat i velkou odpovědnost. Vláda si je vědoma toho, že případů korupce, manipulace a nezákonného jednání není bohužel ani mezi strážci spravedlnosti málo. Palčivým problémem je i přetrvávající zdlouhavost soudních jednání.

Vláda nehodlá s justicí experimentovat. Je přesvědčena, že justice nestojí před potřebou další zásadní institucionální a systémové přeměny. Vláda bude vyhodnocovat dosavadní změny, vyhledávat slabiny systému a odstraňovat je tak, aby justice byla garantem spravedlnosti dosažené v rozumném čase.

Vláda prosadí takové změny procesních předpisů, které budou soudům pomáhat k rychlému rozhodnutí. Ke zrychlení soudů přispěje sjednocení lhůt v občanském soudním řízení a zavedení obecných a neměnných pravidel pro většinu typů řízení. Odlišný procesněprávní režim se bude vztahovat pouze na určitá, historicky specifická řízení (dědické řízení, výkon rozhodnutí apod.).

Vláda si je vědoma toho, že v kancelářích soudů dnes chybí moderní kancelářská technika i kvalitní odborný personál. Vláda zajistí dovybavení soudů odpovídající technikou, řádné vyškolení a motivaci administrativních pracovníků. I v hospodaření soudů bude trvat na úspěšnosti a maximální efektivnosti vynaložených prostředků.

Vláda bude věnovat zvýšenou pozornost elektronizaci justice. Musí být odstraněn stav, kdy první kroky v této oblasti paradoxně vedly ke zvýšení pracnosti a vynaložení finančních prostředků. Toho dosáhne zavedením elektronických spisů, elektronického podání, elektronického systému judikatury a podrobnějšího systému informací o stavu řízení. Vláda upraví soudní poplatky tak, aby více odpovídaly skutečným nákladům státu. V obchodních sporech budou soudní poplatky nastaveny tak, aby obě strany motivovaly k dosažení dohody. Zpoplatněn bude i odpor proti platebnímu rozkazu.

Vláda předloží nový občanský zákoník, který zahrne prakticky veškeré závazkové vztahy a který vytvoří potřebnou stabilitu soukromého práva. Zruší se tak spousta dílčích zákonů, výjimku budou tvořit speciální obchodní závazkové vztahy, které budou obsaženy v novém obchodním zákoníku. Vedle nového občanského zákoníku vláda zahájí práce na přehledném občanském soudním řádu. Kromě zjednodušení procesních předpisů vláda zavede institut povinného vedení sporných stran k smíru a urovnání. Předloží zákon o mediaci v netrestních věcech, kde bude zakotveno oprávnění soudu účastníkům mediaci nařídít. Motivovat k dosažení smíru ještě v přípravném jednání budou i samotní soudci.

Vláda zamezí současnému zneužívání hranice mezi přestupkem a trestným činem. Použije princip tzv. sčítání vybraných přestupků (zejména proti občanskému soužití, pytláctví a drobných krádeží do pěti tisíc korun) a to tak, aby jejich soustavná a opakovaná recidiva mohla být hodnocena jako trestný čin. Trestní řízení u méně závažných trestných činů bude urychleno možností státního zástupce sjednat s obviněným v rámci přípravného řízení dohodu o vině a trestu, kterou následně schválí soud. Uzákoněním možnosti dohody o materiální kompenzaci vláda posílí roli poškozeného u nedbalostních, popřípadě méně závažných trestných činů.

Vláda navrhne zpřísnění pravidel pro výkon činnosti soukromých exekutorů a rozhodců, kteří při výkonu své činnosti nesmějí preferovat své vlastní soukromé zájmy. Odstraní dvojkolejnost exekučního řádu a občanského soudního řádu a navrhne jednotný procesní předpis pro exekuce i pro výkon rozhodnutí prostřednictvím soudních vykonavatelů. Vláda zrychlí insolvenční řízení a navrhne zvýšení odpovědnosti insolvenčního správce i samotných věřitelů.

Vláda vytvoří kariérní řád pro státní zástupce, kde budou stanoveny předpoklady pro výkon funkce státního zástupce i jeho kariérní postup, aby na vyšší pozice byli nominováni pouze lidé s odpovídající praxí, odbornými i životními zkušenostmi. Vláda připraví novelu zákona o státním zastupitelství tak, aby mnohem jasněji vymezil pravomoci i odpovědnost státního zástupce na jednotlivých stupních.

08

FINANCOVÁNÍ OBCÍ, SAMOSPRÁVA A PRVKY PŘÍMÉ DEMOKRACIE

Pro stabilní a předvídatelné financování života a rozvoje obcí navrhne vláda nový zákon o rozpočtovém určení daní. Vláda návrh předloží na základě intenzivní diskuse se zástupci samospráv – Svazu měst a obcí, Spolkem pro obnovu venkova, Sdružením místních samospráv a dalšími. Východiskem bude pečlivá analýza nákladů výkonu státní správy na obcích všech stupňů. Dále bude vláda diskutovat dosud nezohledňované parametry pro podíl obcí na sdílených daních, jako jsou existence školy, nadmořská výška či negativní zátěž životního prostředí. Zájmem vlády je rovněž zvýšit finanční motivaci obecních zastupitelstev na příznivém podnikatelském prostředí v obci. Cílem pak je dlouhodobá stabilní dohoda, která formou zákona stanoví příjmy obcí tak, aby se snížil současný diskriminační rozdíl příjmů na obyvatele

mezi „nejchudší“ a „nejbohatší“ obcí. Současný rozdíl je zhruba 4,5násobek příjmů na obyvatele, cílový stav vláda stanoví v intervalu 2,5–3násobku. To zcela odpovídá i situaci ve vyspělých zemích Evropské unie. Příjmová základna obcí bude posílena zejména na úkor celostátních dotačních programů, ze kterých jsou doposud centrálně, a tudíž málo efektivně financovány rozvojové projekty v obcích. Na výdajové straně pak bude možno mobilizovat finanční prostředky důsledným zjednodušením, popř. rušením, nákladných administrativních agend. Pro příští fiskální periodu EU předpokládá vláda vyjednání výrazně jednoduššího systému operačních programů a čerpání finančních prostředků z nich. Současný počet 24 programů je neblahým dědictvím, které významně komplikuje rychlé a efektivní čerpání finančních prostředků z EU.

Vláda chce důsledně sledovat princip subsidiarity ve správním rozhodování. Hodlá proto navrhnout posílení rozhodovacích pravomocí obecních zastupitelstev zejména v následujících oblastech:

- Vláda navrhuje zrušit porodné jako netestovanou sociální dávku. Pravomoc rozhodnout o jednorázové pomoci při narození dítěte bude mít rada obce či města, která rozhodne dle individuální sociální potřeby. Do částky 20 tisíc korun přispěje státní rozpočet na takto poskytnutou pomoc 50 %.
- Vláda předloží nový loterijní zákon, který významně posílí regulační pravomoci i vlastní příjmy obcí v této oblasti.

- Vláda chce změnit současný stav faktické „neodvolatelnosti“ ředitelů základních škol. Navrhne zásadu, podle které jednou za pět let může školní inspekce, rada školy či příslušný starosta požádat zřizovatele o vyhlášení konkurzu na místo ředitele školy. Zjednoduší rovněž finanční toky na platy učitelů. Současný systém poskytování prostředků prostřednictvím krajů bude změněn na přímý vztah stát–obec.

Vláda je přesvědčena, že posílení prvků přímé demokracie zvýší zájem občana o veřejný život, zejména o účast ve volbách. Navrhne proto přímou volbu starostů, primátorů a přímou volbu prezidenta republiky.

09

VZDĚLÁNÍ, VĚDA A VÝZKUM

1 / VZDĚLÁVÁNÍ

Vláda je přesvědčena, že úroveň vzdělání, vědecké a výzkumné činnosti předurčuje budoucí konkurenceschopnost země. Jejich podpora je tedy prvořadou strategickou investicí. Vedle nezbytného objemu prostředků je proto nutné úzkostlivě dbát na efektivitu jejich vynakládání. Vláda bude prosazovat systém, který povede k co nejdopovědnějšímu hospodaření a podpoře excelence.

V tomto smyslu je vláda odhodlána řešit problematiku výzkumných a vzdělávacích institucí. Bude vyžadovat změny přístupu i myšlení. Výsledkem bude posílení země z hlediska konkurenceschopnosti a jasná perspektiva pedagogických i výzkumných pracovníků.

Cílem vlády je školství otevřené praxi a mezinárodním zkušenostem, které bude na všech stupních a ve všech svých formách podporovat

přirozenou lidskou zvědavost a touhu po dalším vzdělávání. Vláda se odmítá spokojit se současným stavem, který směřuje k plošnému zajištění průměrného vzdělávání našich dětí.

Uznáním práce pedagogů chce vláda navázat na tradice českého školství. V základním a středním školství zvýší společenskou prestiž pedagogů kariérní řád a systém celoživotního profesního vzdělávání. Tarifní systém odměňování změní vláda tak, aby zohlednil kvalitu pedagoga, a ne pouze odsloužené roky. Pro absolventy pedagogických fakult pak připraví podpůrný program, který poskytne dostatečně atraktivní startovní podmínky.

Vláda ve větší míře než dosud podřídí systém všeobecného středního vzdělávání a hodnocení jeho výsledků tomu, aby jeho absolventi mohli

pokračovat ve studiu na vysoké škole. Vláda podpoří i rozvoj odborného školství se vzdělávací strukturou odpovídající aktuálním i budoucím požadavkům trhu práce. Navrhne podporu vybraných technických oborů prostřednictvím stipendií pro žáky.

Vláda upraví systém financování vysokých škol tak, aby více zohledňoval kvalitu vzdělávacích aktivit. Na základě hodnocení v sektoru vysokých škol bude vláda směřovat k vytvoření omezeného počtu prestižních institucí, které budou poskytovat postgraduální vzdělávání plně konkurenceschopné a viditelné v mezinárodním kontextu za úzkého propojení výzkumu a výuky. Současně však bude podporovat vysoké školy a transformované vyšší odborné školy, které budou poskytovat kvalitní vzdělání nižšího stupně a budou zaměřené na směry vzdělávání s důrazem na praktickou uplatnitelnost absolventů.

Vláda navrhne efektivní systém stipendií a půjček, umožňující financovat všechny náklady na vzdělání tak, aby žádný talent nebyl ztracen ze sociálních důvodů. Pro zvýšení úrovně vysokoškolského vzdělání současně zavedeme osobní motivaci studenta (školné) jako součást zmíněných nákladů na vzdělání. Tento systém posílí aktivní přístup, zájem studentů o studium a osobní odpovědnost. Zvýší také společenský tlak na poskytnutí kvalitního vzdělání. Současně usnadní přístup sociálně slabých studentů k vysokoškolskému vzdělání, neboť i dnešní náklady bez školného nejsou nulové a neexistuje pro ně žádný systém půjček a podpor.

Vláda bude podporovat všechny iniciativy celoživotního vzdělávání, ať už se jedná o nástavbové studium a rozšiřování kvalifikace pro střední věk, či univerzity třetího věku pro seniory. Ve všech aktivitách v oblasti vzdělávání bude klást maximální důraz na počítačovou a finanční gramotnost, na jazykovou vybavenost občanů.

2 / VĚDA, VÝZKUM, INOVACE

Podpora vědy je investice s dlouhodobým horizontem. Vláda je připravena navýšit finanční prostředky pro tuto oblast. Tento krok je nutné učinit společně s vyšším tlakem na efektivnost.

Cílem vlády je transformovat český výzkum a vývoj tak, aby podporu získal přednostně výzkum vysoké kvality, schopný konkurovat na evropském výzkumném poli. V současnosti jsou prostředky značně roztržštěné, podpora je navíc nesoustavná a je nedostatečně zohledňována skutečná kvalita výzkumu a použitelnost jeho výsledků. Proto vláda připraví nový model financování výzkumu a vývoje s následujícími principy:

- pravidelné hodnocení kvality výzkumu mezinárodními vědeckými panely, které jsou běžně využívaným nástrojem v zahraničí. Výsledky hodnocení výzkumných organizací budou zveřejňovány.

- financování výzkumných organizací na základě kvality výsledků. Vláda předloží systém výkonnostních smluv, ve kterých se organizace zaváží naplnit předem stanovené, vzájemně odsouhlasené a ověřitelné kvalitativní a kvantitativní parametry, které se zakotví do smluvního vztahu.

- „návratnost pro společnost“ bude základním východiskem hodnocení výzkumu. Výzkumné organizace budou motivovány k aktivní snaze o využití svých výstupů v praxi – v komerční sféře nebo ve veřejném sektoru, zdravotnictví, vzdělávání aj. Společnost pro svůj harmonický rozvoj potřebuje i společenské vědy, a proto jejich role nebude v žádném případě podceňována. I na ně se však musí vztahovat přísné měřítko kvality.

- vytvoření stabilních podmínek a vyšší míra autonomie. Pro výzkumné organizace s dobrými výsledky se nabízí možnost získávat a udržet

kvalitní pracovníky a tím být konkureschopní ve světovém kontextu. Výzkumné organizace však rovněž ponosou jasnou odpovědnost za kvalitu vlastní činnosti a odpovědnost vůči společnosti za návratnost vložených investic.

- efektivní řízení vědecko-výzkumných institucí. Vláda podpoří posun k profesionálnímu řízení vědeckých institucí, kdy se na vedení ústavů a vysokých škol budou podílet i profesionální manažeři či lidé se zahraniční zkušeností. Změny musí doznat rovněž státní řízení agend výzkumu a vývoje, přičemž ke zvýšení efektivity přispěje koncentrace těchto agend a vysoká odborná kvalita a profesionalita zaměstnanců státní správy schopných převzít odpovědnost za koncepční práci v oblasti výzkumu, vzdělávání a inovací.

Pro plné využití vědeckého a výzkumného potenciálu navrhne vláda následující kroky:

- na základě kvalifikovaného výběru rozhodne o prioritách českého výzkumu. Výběr by měl být proveden na základě výsledků mezinárodního

hodnocení, které posoudí, v jakých oborech má český výzkum šanci být mezinárodně viditelný.

- v oblasti smluvního a komerčního výzkumu zavede jasné motivační prvky pro organizace, které realizují smluvní výzkum a spolupracují s podnikovou sférou
- bude iniciovat diskusi o vzniku mezinárodního výzkumného pracoviště, ve kterém by středoevropské státy soustředily své nejlepší výzkumné kapacity ke vzájemné spolupráci. Podpoří i další projekty směřující k zapojení českých vědců do mezinárodních vědeckých platform.

Za klíčové téma považuje vláda rozvoj znalostní ekonomiky. Česká společnost bude mít šanci uspět v globálních podmínkách jedině tehdy, pokud se bude opírat o vzdělání v nejširším slova smyslu.

3 / SPORT

Vláda je rozhodnuta systémově řešit stávající neutěšenou situaci ve financování tělovýchovy a sportu. Je si vědoma, že za tuto situaci nesou rozhodující měrou odpovědnost tělovýchovné organizace svým rozhodnutím o tom, že v příštích letech půjdou veškeré prostředky dnešním systémem určené na sport na splácení haly O2 arena. Vzhledem k tomu, že vláda pokládá sport a tělovýchovu za důležitou veřejně prospěšnou činnost a součást výchovy mladé generace, nemůže tomuto stavu pouze přihlížet, ale také nemá právo přenášet plnou odpovědnost špatných manažerských rozhodnutí na daňové poplatníky.

V diskusi s tělovýchovnými organizacemi proto vláda navrhne systém spoluúčasti financování, kdy je připravena přispět sto až sto padesát procent k disponibilním vlastním zdrojům příslušné organizace na financování její činnosti každý rok. Podmínkou uvolnění vládních výdajů je tedy mobilizace vlastních zdrojů. Vláda nepokládá za nezbytnou institucionální změnu ve státní správě ve vztahu k sportu. Pro průhlednost financování a jednoduchou kontrolu však zaváže prostředky určené na sport závazným ukazatelem státního rozpočtu, aby s nimi nemohlo být nakládáno během roku na jiný účel.

10

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Životní prostředí se podařilo za posledních 20 let výrazně zlepšit. Mnohé problémy však zůstaly nedořešeny. Politika životního prostředí do budoucna musí nastavit pravidla udržitelného rozvoje tak, aby zajistila potřeby současné i budoucích generací. Pro řešení problémů jsou nutná jasná pravidla a priority, kvalitní zákonné normy, moderní technologie, k dispozici musí být i seriózní informace a vzdělávání obyvatelstva.

Vláda svou politiku v oblasti ochrany životního prostředí staví na čtyřech základních pilířích:

Česká krajina je naším společným dědictvím. Zřejmé škody je třeba napravit, stávající kulturní i přírodní hodnoty uchovat a předat v pořádku příštím generacím. Znamená to pečovat o lesy i o zemědělské pozemky, chránit zdroje vod a ochraňovat přírodu a její biologické bohatství.

Vláda považuje za prioritní:

- výrazně zlepšit a posílit územní plánování opřené o vůli občanů
- zabránit prudkému úbytku zemědělské půdy a přírodních ploch a živelnému rozšiřování skladových a jiných ploch do volné krajiny místo využití zdevastovaných průmyslových areálů (brownfieldů)
- podporovat úpravy a hospodaření v krajině, které povedou k zadržení vody a budou sloužit jako protipovodňová opatření a podstatně omezí vodní a větrnou erozi půdy, formou komplexních pozemkových úprav, realizací územních systémů ekologické stability
- klást důraz na obecnou ochranu přírody mimo vyhlášená chráněná území a zachování zeleně

- podporovat šetrné hospodaření v lesích založené na výsadbách smíšených kultur odolných proti patogenům i klimatickým vlivům

Ke kvalitě života patří péče o čistotu ovzduší, potravin, vody, ochranu před hlukem, zachování čistého a příjemného městského či vesnického prostředí, nezávadné nakládání s odpady komunálními i nebezpečnými. Patří sem i ochrana před účinky nebezpečných chemikálií.

Prioritami vlády bude:

- zaměřit se v ochraně ovzduší na opatření proti jeho znečišťování vlivem dopravy a využít všechny nástroje na podporu ekologické hromadné, příměstské a městské dopravy a budování záchytných parkovišť a obchvatů
- zvýšit povědomí obyvatelstva o dopadech znečištěného ovzduší na zdravotní stav s cílem omezit používání nevhodných druhů paliv v lokálních topeništích

Vláda se jednoznačně hlásí k myšlence trvale udržitelného rozvoje, která znamená harmonické provázání hospodářského rozvoje, sociální spravedlnosti a starosti o kvalitu života s péčí o přírodu a přírodní zdroje. Zdůrazňuje, že je třeba zachovat současné hodnoty přírodní a kulturní nejméně na současné úrovni, bez ohledu na výkyvy hospodářských cyklů. Vláda vidí v ekologických opatřeních nikoliv brzdu, ale příležitost k ekonomickému rozvoji.

Prioritami vlády bude:

- prosazovat všechny kategorie úsporných energetických opatření a efektivní technologie v oblasti využití různých druhů energie
- podporovat získávání energie z vyváženého energetického mixu z jednotlivých zdrojů včetně alternativních a jaderných s ohledem na dopady na životní prostředí a energetickou bezpečnost
- podporovat primární třídění odpadů a všechny druhy jejich využívání materiálového i energetického
- podporovat nové technologie, výzkum, vývoj a inovace

Vláda se s ohledem na členství v Evropské unii hlásí k odpovědnosti související s pomocí rozvojovým zemím v oblasti ochrany životního prostředí i s globálními problémy (ochrana klimatu, přírodní bohatství planety).

Prioritami vlády bude:

- aktivně spoluutvářet evropské normy a koncepce na ochranu životního prostředí
- podporovat a účastnit se mezinárodních programů na zlepšování životního prostředí v Evropě i ve světě, být aktivní v příhraniční spolupráci se sousedními státy
- zohledňovat v zahraniční politice oblast životního prostředí a mezinárodní rozvojové pomoci

KULTURNÍ POLITIKA A MÉDIA

Vláda bude usilovat o rozvoj české kultury. Bude se řídit zásadou, že v oblasti kultury stát nemá rozkazovat, nýbrž pomáhat. Vláda uplatní moderní nástroje grantových řízení, aby zájemci byli více motivováni ke spolufinancování kulturních aktivit. Předloží přesná pravidla pro poskytování dotací v kultuře. Transparentní vynakládání finančních prostředků a průběžné vyhodnocování jejich účelnosti bude základním předpokladem pro další financování programů v české kultuře.

Vláda předloží nový památkový zákon. Památkovou péči vnímá jako komplexní ochranu památkového dědictví s důležitou úlohou zachování kulturní krajiny. Vytvoří příznivé podmínky pro vlastnictví movitého a nemovitého kulturního dědictví tak, aby nebylo pro žádného odpovědného vlastníka neúnosnou zátěží či omezením.

Vláda navrhne zákon ke správě a využívání kulturních památek v majetku státu jinými subjekty. Vláda podpoří motivační programy pro obnovu a udržení kultury v České republice jako prostředek proti ztrátě kulturní identity. Podpoří kulturní iniciativy v jejich přirozených centrech.

Vláda chápe historické a nezastupitelné postavení církví a náboženských společností jako tradičních institucí, které jsou součástí

společnosti. Cílem vlády je uzavřít do konce volebního období otázku vyrovnání mezi církvemi a státem tak, aby církve mohly své poslání plnit nezávisle na státu.

Vláda bude nadále podporovat prezentaci české kultury v zahraničí. Podpoří tvůrčí projekty včetně tradiční lidové kultury. Bude dbát na dostupnost zahraničního umění pro českou veřejnost, zejména formou podpory mezinárodních kulturních projektů. Vláda bude usilovat o zlepšení pozice českého filmu ve světě a o zatraktivnění České republiky pro domácí i zahraniční producenty.

Svoboda slova je jednou z klíčových svobod, které zajišťují demokratické uspořádání naší společnosti. Vláda proto bude trvat na garanci maximální míry svobody slova při vědomí odpovědnosti za obsah mediálního sdělení.

Vláda prosazuje zásadní změny v systému voleb zástupců veřejnosti do mediálních rad. Jejich členové by neměli být voleni jen politiky, ale významný podíl na jejich jmenování by měla mít i občanská společnost. Vláda se při zavádění tohoto systému bude inspirovat zkušenostmi ze zahraničí. Vláda nepřipustí privatizaci veřejnoprávních médií.

Celostátní kancelář TOP 09

Michnův palác, budova č. 2
Újezd 450/40
118 00 Praha 1 – Malá Strana
e-mail / info@top09.cz
telefon / 255 790 999
fax / 255 790 899

Můžete nás navštívit

Po–Pá / 8:00–15:00

**MŮŽEME ZTRATIT BUDOUCNOST?
RYCHLEJI,
NEŽ
SI MYSLÍTE**